

Preživeti dopust v Sloveniji je privilegij

Ko smo se po prvem valu pandemije koronavirusne bolezni končno nekoliko sprostili in si po dolgotrajni karanteni privoščili prve zadržane izlete na morje in v gore - kar je za aktivne slovenske turiste skorajda tako nepogrešljivo kot zrak - nam je ponovno poslabšanje zdravstvene slike dalo misliti. Postalo je jasno, da se bo treba posloviti od starega načina življenja in bivanja ter seveda tudi od obstoječega vzorca megalomanstva turistične industrije.

V mislih imam množični turizem, ki je lahko cvetel samo v pogojih pretirane globalizacije, ki se očitno nepreklicno izteka, in so ga omogočali predvsem nizkocenovni letalski prevozniki ter spletne platforme za najem prenočišč. Še lani je Slovenija zaradi turističnega navala dobesedno pokala po šivih, saj so gostje iz Kitajske, Japonske, Koreje, ZDA, Velike Britanije ter drugih evropskih držav dobesedno preplavili glavne slovenske turistične točke, kot so Bled, Piran, Postojnska jama in Ljubljana. Le kdo se ne spomni ponesrečenega dogodka z Bleda, ko je eden od tamkajšnjih turističnih uslužbencev na vrhuncu poletne turistične sezone Slovence preprosto pozval, naj zaradi nepopisne gneče zaradi navala tujih gostov, ki so se takrat zgrnili ob Blejsko jezero, obisk tega slovenskega bisera raje preložijo na bolj primeren termin.

Nesporno dejstvo je, da je nacionalna strategija turizma v zadnjih letih temeljila predvsem na tujih gostih, kar je razumljivo, saj je prav po njihovi zaslugi turizem v zadnjih 25-ih letih v Sloveniji zabeležil nadpovprečno visoko rast – število tujcev, ki so prenočili v Sloveniji se je potrojilo! Lani smo po podatkih Slovenske turistične organizacije (STO) zabeležili 6,23 milijona turističnih prihodov, od katerih so jih kar 4,70 milijona ustvarili tuji gosti, med katerimi so prevladovali obiskovalci iz Nemčije, Italije in Avstrije. Slovenski turisti so v povprečju predstavljali od 25 do 30 odstotkov vseh gostov.

V letih debelih krav v slovenskem turizmu se je zdelo, da si slovenski turist in slovenski turistični ponudnik nista najbolj pri srcu – roko na srce tudi zato, ker so Slovenci raje izbrali bolj oddaljene destinacije. A letos in morda še kakšno leto v prihodnje bodo slovenski turistični ponudniki hočeš-nočeš odvisni predvsem od slovenskega turista, ki ga izjemno dobro poznamo pri Turistični zvezi Slovenije (TZS), saj se mu posvečamo že več desetletij. TZS je nevladna organizacija, ki

združuje več kot 360 turističnih društev in kar 30 tisoč predanih prostovoljcev. Dobro bi bilo, da bi se poleg nje slovenskemu popotniku nemudoma posvetile tudi druge turistične organizacije in ponudniki, saj bo prav domači gost reševal turistično panogo pred potopom.

Ob skrbi za slovenskega turista je treba pozornost posvečati tudi skrbi za okolje, ki je poleg gostoljubja eden od prvih pogojev za uspešen razvoj turizma. Tudi s tem imamo pri TZS ogromno izkušenj. Prav v teh dneh namreč začnemo že 29. prireditvev z naslovom Moja dežela – lepa in gostoljubna. To je tekmovanje slovenskih krajev in mest, zmagovalcem pa sta namenjeni posebna pozornost in predstavitev.

In če že vrsto let strogo ocenjujemo napore občin in turističnih ponudnikov, je zdaj primerno k odgovornemu ravnanju pozvati tudi slovenskega turista. Do nas so namreč že prišle pripombe, da za slovenskimi obiskovalci pogostokrat ostane samo kup smeti, da bi kdaj pa kdaj lahko kupili tudi kak spominek, da svoje jeklene konjičke puščajo vsepovsod ter da se tisti iz prestolnice včasih arogantno obnašajo do ljudi na podeželju. Turistična izkušnja bo v zadovoljstvo vsem vpletenim le ob vzajemnem spoštovanju.

Čas, ko bomo Slovenci končno spoznavali svojo domovino, je tudi odlična priložnost, da se manj znane turistične destinacije prebijejo iz anonimnosti. Koliko vas je, na primer, že obiskalo Županovo jamo pri Grosupljem in ve, kakšne lepote se skrivajo v njej?

Pri Turistični zvezi Slovenije smo že lani kar nekoliko vizionarsko razvili aplikacijo Turistični vodnik TZS, s katero smo uporabnikom mobilnih naprav olajšali iskanje zanimivih točk v bližini njihove trenutne lokacije, vanjo pa smo vključili naravne in kulturne znamenitosti, prenočitvene zmogljivosti, gastronomsko ponudbo, športne in druge aktivnosti, prireditve in prometne informacije. Aplikacija, ki jo je mogoče namestiti tako na Android kot Iphone, je popolnoma brezplačna in jo lokalne turistične skupnosti in občine sproti dopolnjujejo, zato vljudno vabljeni k njeni uporabi.

Za konec pa še to: V resnici se lahko počutimo privilegirane, saj bomo vsaj letošnje leto dopustovali v prvi uradno priznani zeleni destinaciji v Evropi, ki jo je Drew Binsky, znani ameriški popotnik, blogger in vloger uvrstil med pet najčistejših držav sveta; organizacija Evropske destinacije odličnosti (EBD), ki

deluje v okviru Evropske komisije, pa med 20 najbolj varnih turističnih destinacij za potovanja po pandemiji koronavirusne bolezni.

Tovrstni hvalospevi mednarodne skupnosti napovedujejo, da se bodo prej ali slej vrnilo tudi tuji turisti. Pri mednarodni poslovni reviji Forbes celo napovedujejo, da se bo Slovenija po pandemiji uveljavila kot regionalna turistična sila. Pri Turistični zvezi Slovenije v to niti najmanj ne dvomimo.

Želimo vam prijeten oddih v Sloveniji, deželi naravnih lepot in kulturno-umetniških zakladov neprecenljive vrednosti. In eden od teh zakladov smo v tem času mi vsi – slovenski ponudniki turističnih storitev in slovenski turisti na dopustovanju doma – v Sloveniji.

Pavle Hevka,
predsednik Turistične zveze Slovenije